

TOVAČOVSKÝ Ramelot

Květen 2020

číslo 2

cena 15 Kč

Z obsahu

- Informace z městského úřadu
- Inzerce
- Školy
- Farní dění
- Z historie
- Omalovánky Tovačova

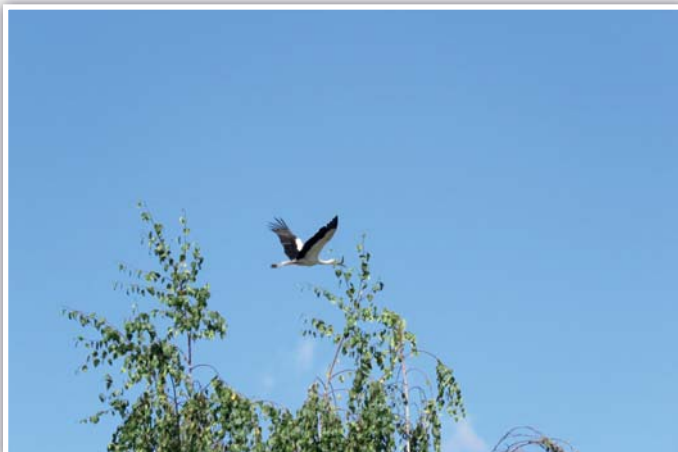
„Ahojte všichni v Tovačově. Přijměte výzvu od nejmenších dětí z mateřské školy v Tovačově, od Berušek. Udělejme si letos Velikonoce pěknější a veselejší. Pro velikonočního zajíčka Kuliferdu chtějí děti se svými rodiči a učitelkami ozdobit v Tovačově velikonoční strom. Přijďte se každý, kdo to čtete, namalujte velikonoční vajíčko a zavěste na strom a pošlete do komentářů své fotografie.“

Tato výzva se objevila na jedné sociální síti asi týden před Velikonocemi. Za nápadem stály dvě paní učitelky z mateřské školy. Jak se jim povedlo nás „propojit“ v období koronavirového nouzového stavu, jste mnozí mohli vidět na vlastní oči. Vybraný strom se ze dne na den rozrůstal a doslova kvetl. Květy tvořily krásně zdobená velikonoční vajíčka. Symbol svátků jara, ale i toho, že můžeme rozdávat radost i v dobách, kdy nám není úplně nejlépe, si můžete prohlédnout na přiložených fotografiích nebo na facebooku ZŠ a MŠ Tovačov. Tam jich najdete mnohem více.

red

*Jarní úklid se místním hasičům povedl.
2. dubna zavítali do svého obnoveného
hnízda čápi. Děkujeme čtenářům za jejich
krásné fotografie.*

Informace z městského úřadu

Vážení spoluobčané,
chtěli bychom vám všem poděkovat za příkladné dodržování nařízení vlády a opatření města Tovačova při vyhlášení nouzového stavu způsobeného koronavirovou nákazou. Tato opatření nás všechny omezují na aktivním společenském, kulturním životě, práci či podnikání, ale zároveň musíme dbát o své zdraví a být ohleduplní ke svému okolí.

Při zoufalém nedostatku ochranných prostředků a pomůcek patří velké poděkování všem, kteří se podíleli na výrobě roušek: Iveta Kohnová, Katka Mrázková, Blanka Otáhalová šily pro Šanci, Janka Mayerová, Šárka Horáková, Dana Horná pro město, ve škole Renata Večeřová, Eliška Večeřová, Arana Adlerová, Lucie Bartošková, Jana Dočkalová, Petra Klimešová, Helena Řihošková, Linda Minxová, Michaela Koldová pro hospic, ve školce Zdena Ludvová, Iva Machačíková, Lenka Šálková, Olga Pečenková, kolektiv pracovníků domova pro seniory šil pro potřeby sociálních pracovníků a jejich klientů.

Roušky, které jsme obdrželi, jsme bezplatně poskytli pro občany města. Seniorům a občanům v karanténě jsme nabídli službu vyzvednutí a dovoz léků, nákupy potravin, rozvoz obědů, tato služba bude po dobu trvání nouzového stavu. V případě potřeby volejte telefonní čísla: 602 500 750 nebo 602 500 710.

Vaše solidarita a ochota pomoci v nouzi nám dodává sílu a věříme, že se brzy vše vrátí do běžného chodu města.

*Marek Svoboda
Jaroslav Vrána*

Práce údržby města

Jak jsme Vás již dříve informovali, přistoupili jsme k opravě dvou bytů v bytovém domě Náměstí č. p. 25. V březnu byl již jeden byt po rekonstrukci předán do užívání, na druhém bytě se v této době dokončují stavební práce a k dispozici bude od května. Během měsíce února se naskytla možnost podání žádosti o dotaci u Ministerstva financí ČR, která je určena právě na podporu oprav městských bytů. Zpracovali jsme veškeré podklady, které byly k podání žádosti zapotřebí, a o dotaci jsme požádali. Vzhledem k nastalé situaci s koronavirem uvidíme, jestli nám nějaká finanční dotace bude poskytnuta.

V současné době máme taktéž dokončenou opravu sociálního zařízení v přízemí hasičské zbrojnice a provedení nové šatny pro zásahovou jednotku. Šatna je konečně vytápěná, doposud se naši hasiči museli převlékat přímo v garáži, což je prostor pouze temperovaný a při výjezdu techniky se stává prostorem nevytápěným. Členové jednotky pod vedením velitele pana Petra Majara se na stavebních opravách podíleli nemalou měrou, za to jim patří velký dík. Ušetřili se tak nějaké finance z rozpočtu, který byl na rekonstrukci vyčleněn, a za ušetřené peníze se tak mohlo pořídit vybavení šatny. Při rekonstrukci jsme zároveň upravili dvorní trakt mezi hasičskou zbrojnicí a radnicí. Zde jsme provedli nové napojení kanalizace a vodovodu. Vybudovali jsme nový přístupový chodník, který radnici a hasičskou zbrojnicí propojuje.

Mimo výše uvedené stavební práce jsme na úseku zeleně započali s úklidem zámeckého parku „Bloudníku“. Zde jsme vykáceli a poštěpkovali některé náletové dřeviny. V období, kdy je základní škola z důvodu koronaviru uzavřena, se nám nabídli páni učitelé, paní učitelky a pracovníci školy v čele s panem ředitelem, že nám s úklidem parku vypomůžou. Chtěli bychom jim touto cestou poděkovat a velmi si vážíme jejich pomoci. Vyčištěný úsek parku opravdu prohlédli, když tak budeme postupovat, tak se snad dočkáme času, kdy budeme moci zámecký park zpřístupnit i pro návštěvníky zámku.

Pracovníci města také pročistili polní cestu z Tovačova do Ivaně. Zprůchodnil se tzv. Úvoz do Ivaně, který byl velmi zarostlý a nebylo zde možné projít. Tomu nyní nic nebrání a občané tak můžou využít danou lokalitu na projíždku na kole nebo jen tak na procházku přírodou s velmi pěkným pohledem na naše město Tovačov.

*Marek Svoboda, starosta
Jaroslav Vrána, místostarosta*

Inzerce

Koupím staré FILMOVÉ PLAKÁTY
(ale i další: hudební, divadelní, reklamní...).
Můžete volat, prozvonit (zavolám zpět),
případně sms nebo email. 704404825, stravec1@email.cz

Mateřská a základní škola

Dětské šibřinky

Dne 8. března 2020 se ve sportovní hale v Tovačově uskutečnily již tradiční dětské šibřinky. I když byla v naší MŠ velká nemocnost dětí, přesto se za námi do sportovní haly vydalo velké množství princezen, kovbojů, berušek, superhrdinů a spousta jiných krásných masek.

O zábavu se postaral náš známý šašek Viki, který dětem připravil spoustu zábavy. Všichni si mohli zakoupit losy v tombole a při trošce štěstí tak vyhrát některou z pěkných cen, kterou nabízela velice bohatá tombola. Tímto bychom chtěli poděkovat milým sponzorům, ale také našim hodným rodičům, kteří do tomboly věnovali nějakou z hezkých cen. Kdo měl zájem, mohl své ratolesti nechat vyfotit ve fotokoutku, o který se postaral pan J. Blažák. O program se postaraly také šikovné malé a větší děti, které se předvedly se svými programy pod vedením sester K. a M. Kyasových a paní I. Dočkalové. Poděkování také patří šikovným a ochotným maminkám, které napekly dobroty, mamince L. Texlové za krásný dort, který věnovala jako cenu do tomboly, paní J. Raškové za skvělé zásobování bufetu a sponzorský dar v podobě párku v rohlíku dětem z naší MŠ a také pár rodičům, kteří nám na závěr pomohli uklidit celou sportovní halu.

Tato akce naší MŠ byla opět vydařená a výtěžek bude použit na vybavení školní zahrady a kulturní program pro děti ve škole. Ještě jednou děkujeme všem, kteří se na akci jakkoli podíleli, a i když je momentální situace ne moc pozitivní, budeme se těšit na příští rok.

Lenka Šálková, MŠ

Slovohraní

Ve středu 29. ledna odpoledne proběhla u nás ve škole soutěž pro žáky 6. a 7. tříd s názvem Slovoheraní. Proč Slovoheraní? Protože si soutěžící opravdu se slovy hráli. V osmi soutěžních kolech vymýšleli na čas slova, která začínají nebo končí na předem určená písmena, hledali ve větách ukrytá slova, luštili osmisměrku, vymýšleli co nejdelší smysluplnou větu, ve které všechna slova začínají na stejné písmeno. Soutěžící byli velmi nápadití už při vymýšlení názvů svých soutěžních týmů. Takže se nám na startovní listině objevily názvy soutěžních dvojic jako Slovíčkáři, Hafani, Hlavičky, Slaninky, Kobry nebo Brambory.

Některé soutěžní disciplíny byly na rychlost, jiné měli soutěžící splnit za určený časový limit. Bylo to velmi napínavé a po urputném boji se na prvních třech místech umístili tito soutěžící:

1. místo – Tým Alfa – Tomáš Zbožínek a Vojtěch Šálek, 7. A
2. místo – Mozečci – Viktorie Smolková a Marek Gavenda, 6. A
3. místo – Špeci – Nina Pískovská a Adéla Mračková, 7. A

Všichni účastníci soutěže dostali malou sladkou odměnu a vítězové si odnesli pěkné ceny a diplomy.

Drtivá většina soutěžících se shodla na tom, že si soutěžení užila a že by se ráda soutěže znovu zúčastnila. A o to šlo, pobavit se a hrát si se slovy. Chtěli jsme našim žákům ukázat, že čeština nemusí být jenom pravopis, slovní druhy, nebo větné členy, ale že si můžeme hrát se slovy a dobře se u toho pobavit. Tak zase za rok.

*za předmětovou komisi ČJ
Marcela Haraštová*

Projekt „Týden holokaustu“

Stalo se již tradicí na naší škole, že se žáci 9. ročníku účastní týdenního projektu Holokaust. Tento projekt jim má přiblížit hrůzy, které byly páchány na židovském obyvatelstvu za doby 2. světové války na Němci okupovaných územích.

Projekt o holokaustu čekal na žáky 9. třídy v týdnu od 9. března do pátku 13. března 2020, přičemž o úvodní vstup do této problematiky se postarala páteční návštěva Památníku koncentračního tábora v polské Osvětimi. I když projekt o holokaustu nečekaně přerušilo ukončení výuky kvůli koronavirové infekci, přece jen žáci 9. třídy stihli absolvovat jeho podstatnou část, která probíhala v pondělí 9. března.

Deváťáci nedřívě přednesli své projekty, týkající se holokaustu, života Židů a současné problematiky státu Izrael a vše zaznamenávali do pracovních listů. V dalších předmětech pak získávali rozšiřující informace k danému tématu a absolvovali shrnující kvíz o holokaustu. Pro žáky byla rovněž přichystána ochutnávka židovské kuchyně. Tradiční židovské zákusky – makové cukroví královny Ester a tvarohový koláč po židovsku, nebo nekvašený židovský chleba – macesy – chutnaly opravdu zajímavě... Poté zhlédli česko-německý film Poslední vlak, který přibližuje strastiplnou cestu při transportu Židů během 2. světové války do koncentračního tábora Osvětim.

V průběhu týdne se měli žáci 9. třídy blíže seznámit s dochovanými židovskými památkami na Tovačovsku, vysázet cibulky žlutých krokusů,

kteřé škole věnovalo Židovské muzeum v Praze, výtvarně zpracovat pocity židovských vězňů a dozvědět se plno dalších zajímavostí k této problematice. Věřím, že k tomu ještě dojde....

Snad deváťáky, a vlastně i nás všechny, problematika holokaustu

i okolnosti těchto dnů, kdy čelíme koronavirové pandemii, donutí zamyslet se nad skutečnými hodnotami v životě a uvědomit si, jak je velmi jednoduché o klidný a pohodový život přijít.

Jitka Lehká

Různé

Farní dění

Vážení čtenáři Tovačovského kame-
lotu,

všichni vnímáme, jak pandemie za-
stavila či přibrzdila mnohé aktivity v na-
šem životě. To se dotklo i života zdejší far-
nosti, i když ne ve všech směrech. Jedna
vnější činnost ve farním kostele sv. Vác-
lava se totiž rozejala v posledním měsíci
na plné obrátky. Jedná se o technickou
záležitost, s jejímž průběhem vás chci
krátce seznámit. V současnosti se přípra-
vujeme na 200. výročí posvěcení tohoto
našeho chrámu (kostel posvětil arcibis-
kup Rudolf Jan dne 16. 6. 1822). Z toho
důvodu (ale nejen kvůli tomu) chceme
uskutečnit výmalbu celého chrámového
interiéru.

Poslední malířské úpravy kostela
sv. Václava byly provedeny za p. faráře
Josefa Macka v r. 1971. Ve farní kroni-
ce o tom nalézáme následující zmínku:
„Stěny kostela v r. 1929 i 1949 byly natře-
ny olejovou barvou. Ta časem oprýskala
až na vápennou omítku. Malíři Jan Talaš
z Tovačova, Jaroslav Slavík z Polkovic
a učeň Milan Šálek z Oplocan, pracovní-
ci Stavebního podniku Kojetín, olejový
nátěr opálili a latexovou barvou opravili
stěny kolem celého kostela až po římsy.
Předsíň, která byla oloupaná, oškrabali,
opravili i kůr a celý prostor znovu vylíčili.“

Takže před téměř 50 lety se jednalo
o výmalbu stěn po římsy, tj. do výšky 8
m. Oproti tomu výmalba, s níž chceme
začít po Velikonocích, by se měla týkat
celého chrámového interiéru, s výjim-
kou nástropních fresek, které zůstanou
zachovány. (Aby nebyly poškozeny, bu-
dou pouze odborně překryty.) Nový ná-
těr tak bude pokrývat celý prostor koste-
la, bude sahát od vnitřního soklu až po
klenbu, od předsíně až po centrální část
chrámu. V letošním roce je naplánovaná
výmalba přední části kostela (presbytář
čili kněžiště, sakristie a oratoř), zatímco
větší část celého interiéru nám zůstane
na příští rok (chrámová loď, kůr, předsíň
kostela a kaple zasvěcená sv. Janu Sar-
kandroví).

I na samotnou výmalbu bylo nutné
kostel připravit. Nemám na mysli jen
sundání obrazů a zakrytí oltářů, lavic,
varhan a jiných důležitých součástí chrá-
mu. Jevilo se jako velmi vhodné provést
také generální opravu elektroinstalace,

a to i proto, že současný stav již neodpo-
vídal bezpečnostním normám a předpi-
sům kostela. Této náročné akce se ochot-
ně ujala firma p. Tomáše Hajduka. Jeho
tatínek při tom zavzpomínal na práce při
elektrifikaci kostela, realizované r. 1975.
Do podlahy (po obvodu celého koste-
la) tak byly v uplynulém měsíci vloženy
plastové trubice a do nich uschovány
přívody pro nové osvětlení chrámového
prostoru i pro nové elektrické zásuvky,
dále rozvody k mikrofonům a také přívod
elektriny k novému topení do kostelních
lavic. Původní topná tělesa pod lavicemi
byla odpojena a stará akumulární kam-
na, která se nacházela po obvodu koste-
la, odvezena do sběrného dvora. Místo
nich byly u firmy Terko objednány a do
jednotlivých lavic nainstalovány topné
koberečky, od nichž očekáváme kvalit-
nější hřejivost, zvláště v zimních měsících.

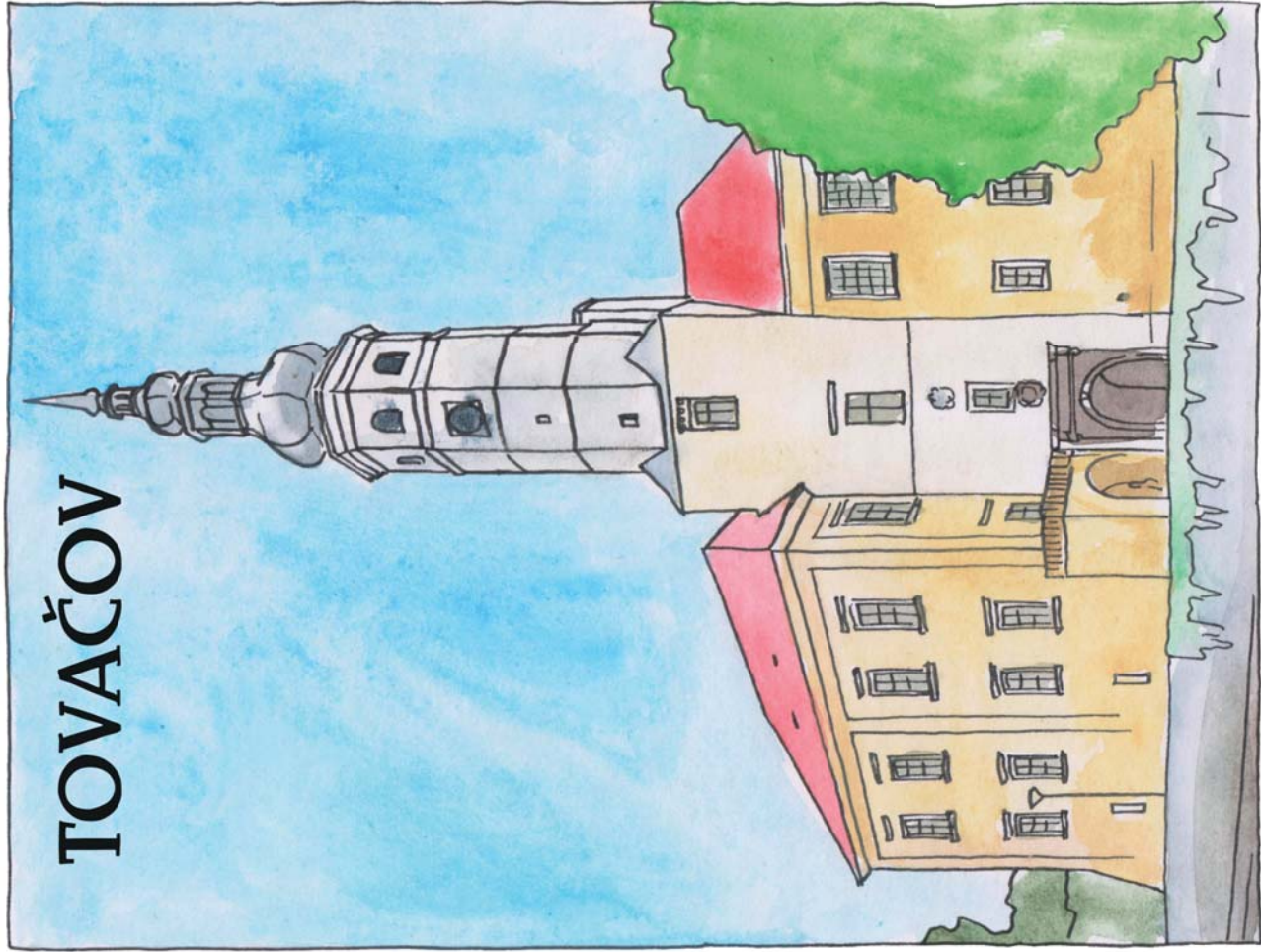
Podlahu bylo zapotřebí pro tento
účel nejprve rozebrat a následně opět
poskládat – za tuto práci chci poděko-
vat zaměstnancům našeho Městského

úřadu, především p. Janu Kristýnkovi a p.
Lukáši Smýkalovi. Ti také zapravili nové
přívody elektriny ve stěnách kostela.

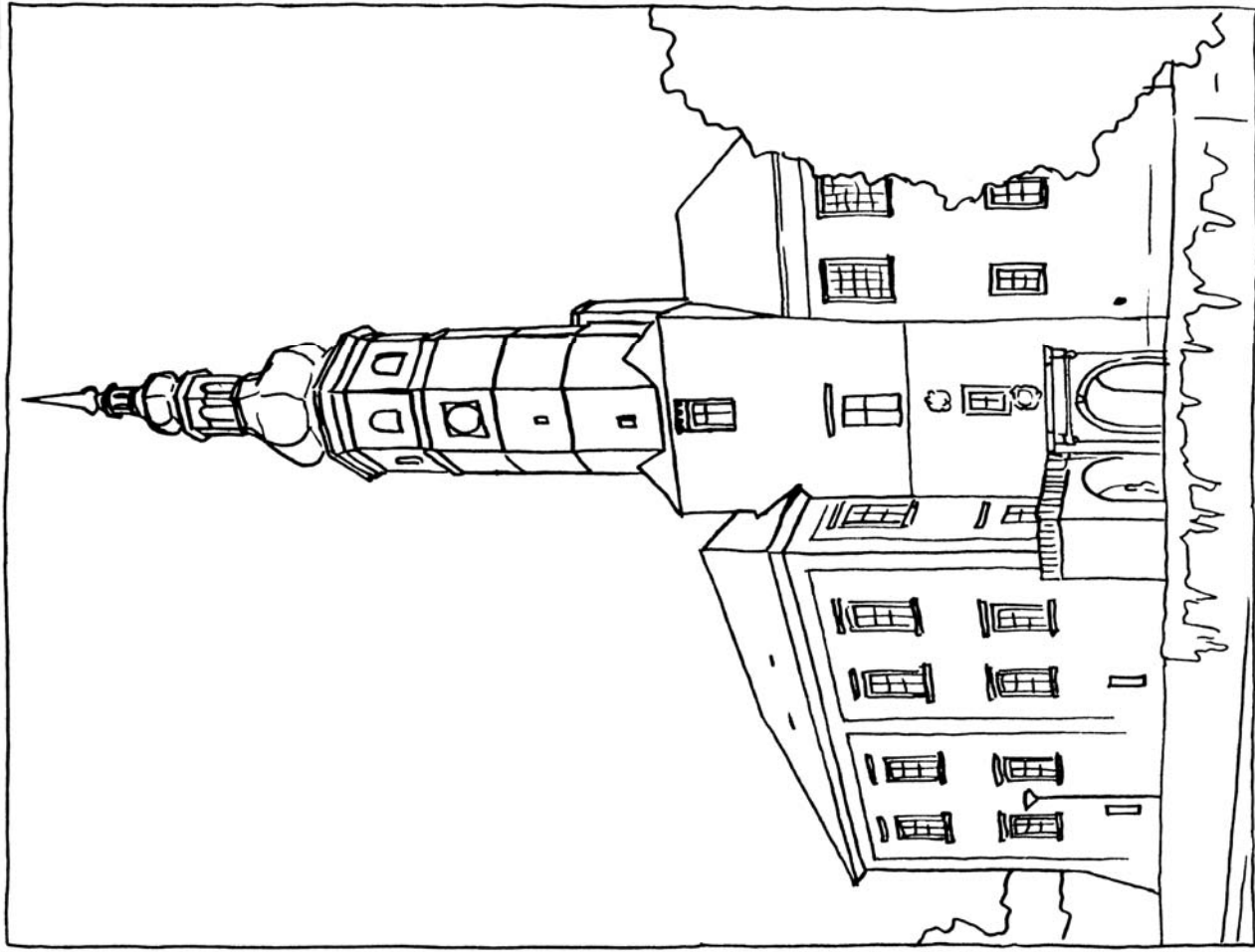
Touto cestou chci srdečně poděkovat
všem zúčastněným osobám za dosud
odvedenou práci. Velké díky patří též p.
starostovi Marku Svobodovi a celému
zastupitelstvu MÚ Tovačov za přislíbený
finanční dar ve výši 100.000,- Kč. Pomoc
přislíbilo i Arcibiskupství olomoucké, nic-
méně hlavní část finančních nákladů bu-
deme muset zajistit ze svých prostředků.
Rozpočet pro letošní rok je stanoven
na 900.000,- Kč, v příštím roce bychom
měli proinvestovat cca. 1.000.000,- Kč.
Za jakýkoli finanční dar od vás zdejších
spoluobčanů i od přespolních příznivců
budeme vděční. Již s předstihem kaž-
dého z vás zvou k návštěvě obnoveného
kostela (celou výmalbu bychom chtěli
stihnout do hodové mše sv. v r. 2021).
Přeji nám všem, ať tato obnova přispěje
i k obnově našeho nitra.

*P. František Urban,
farář*

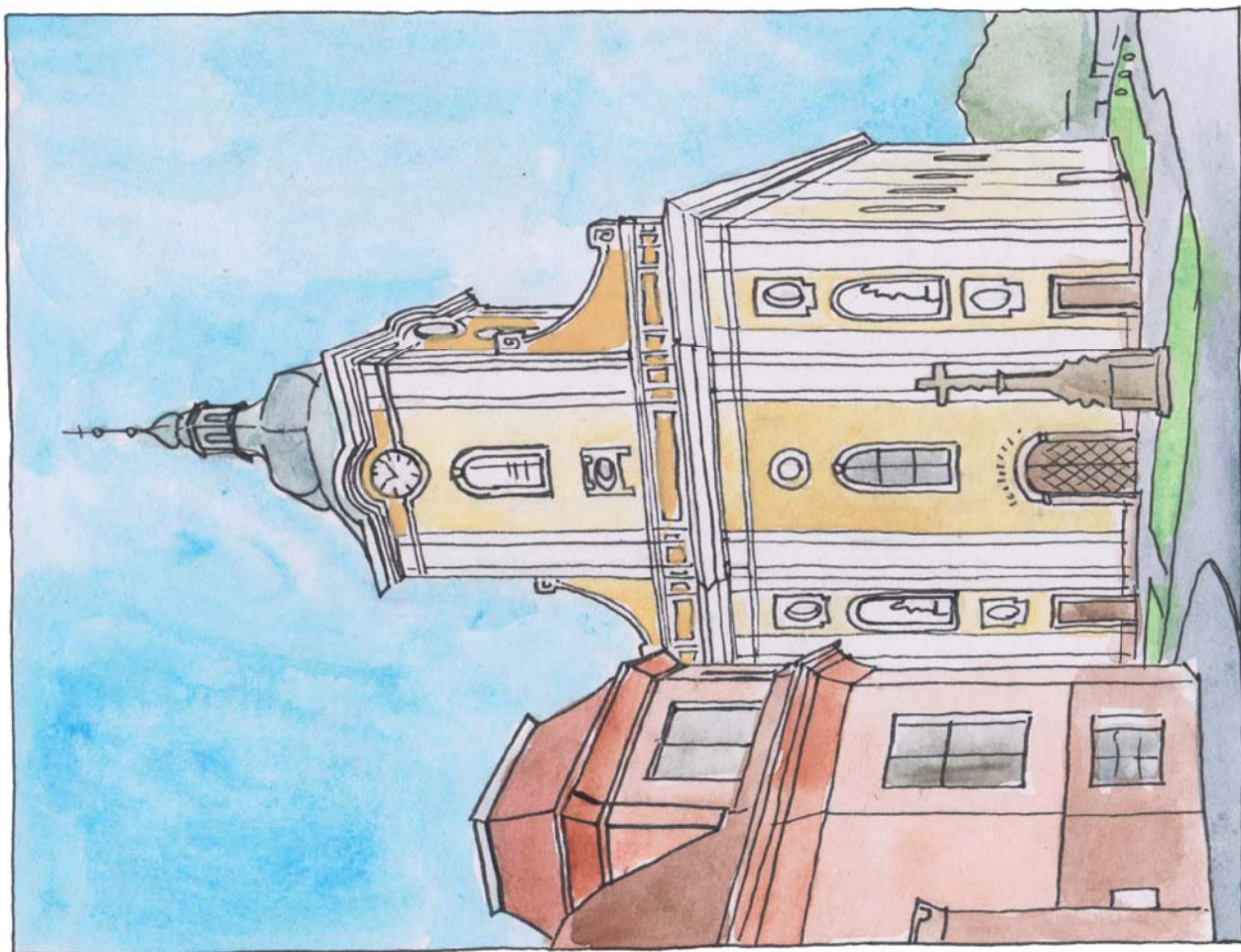
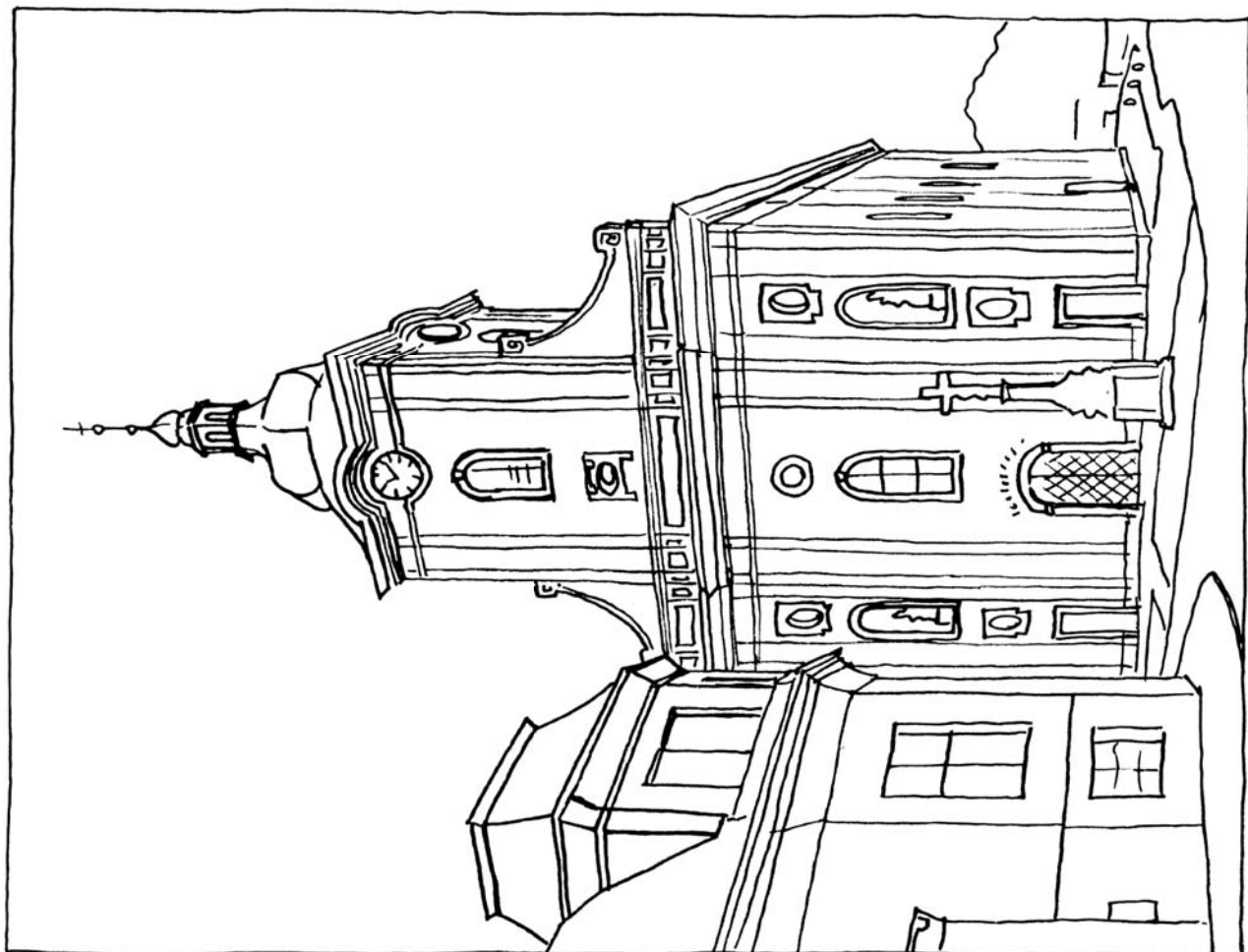

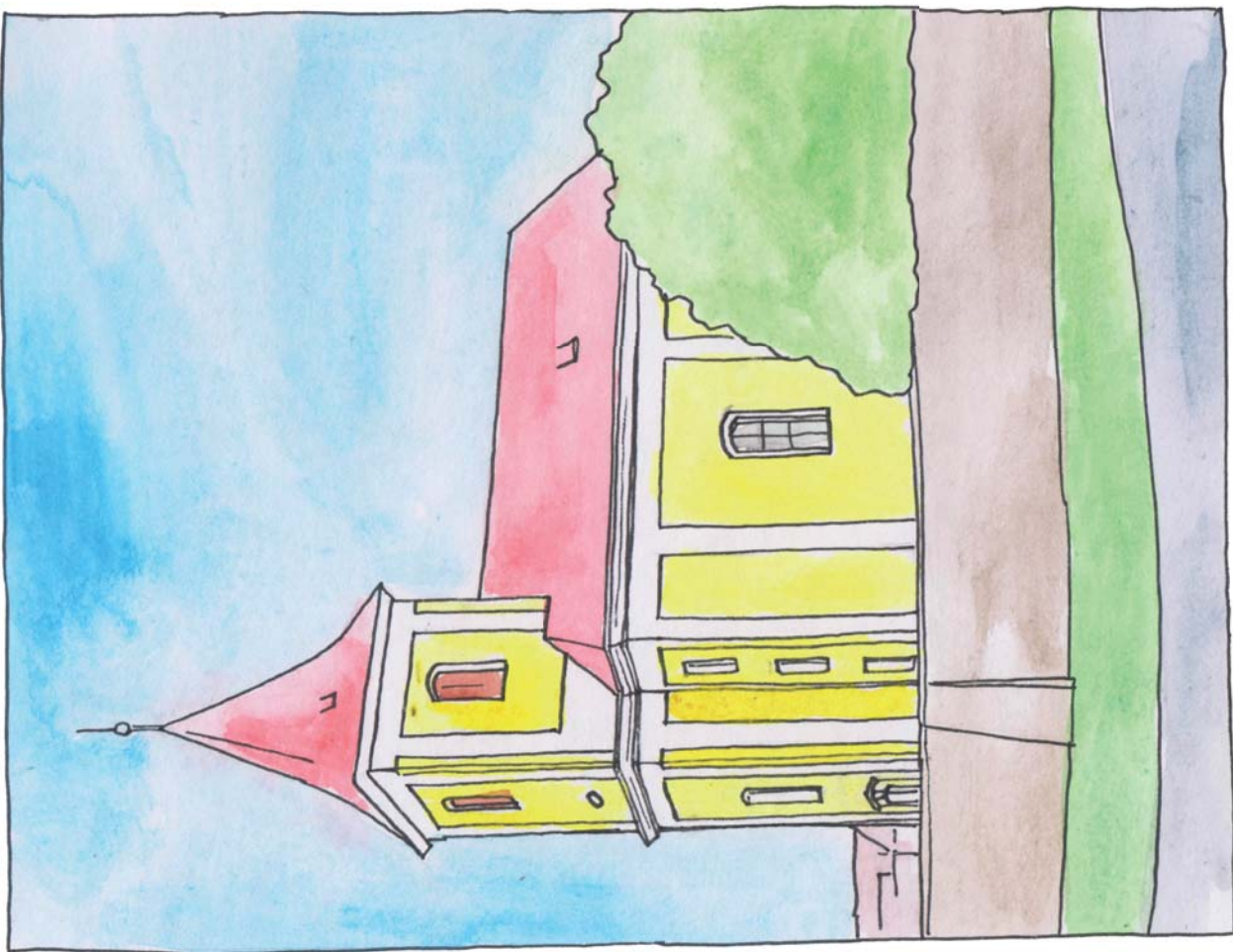
TOVAČOV

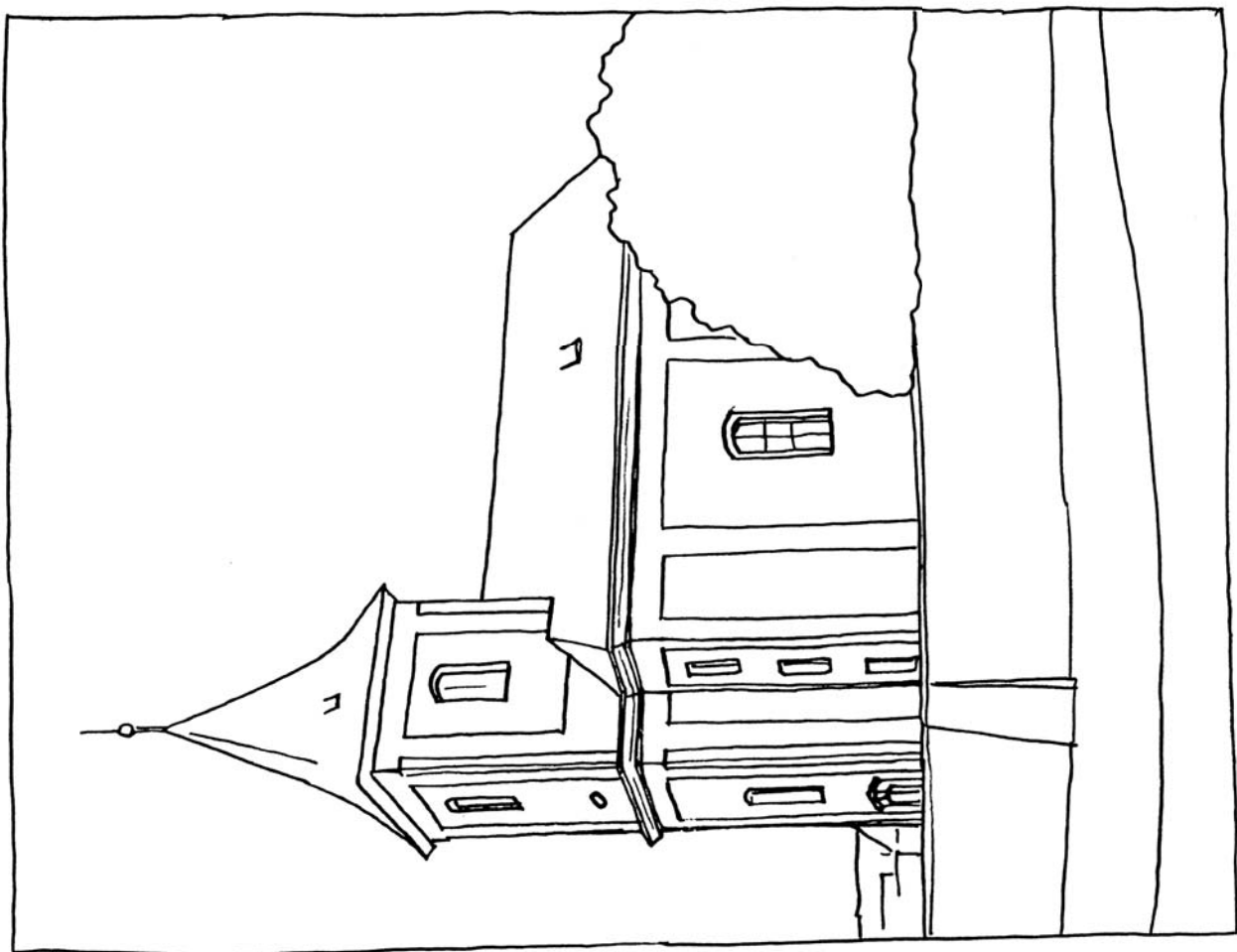
ZÁMEK

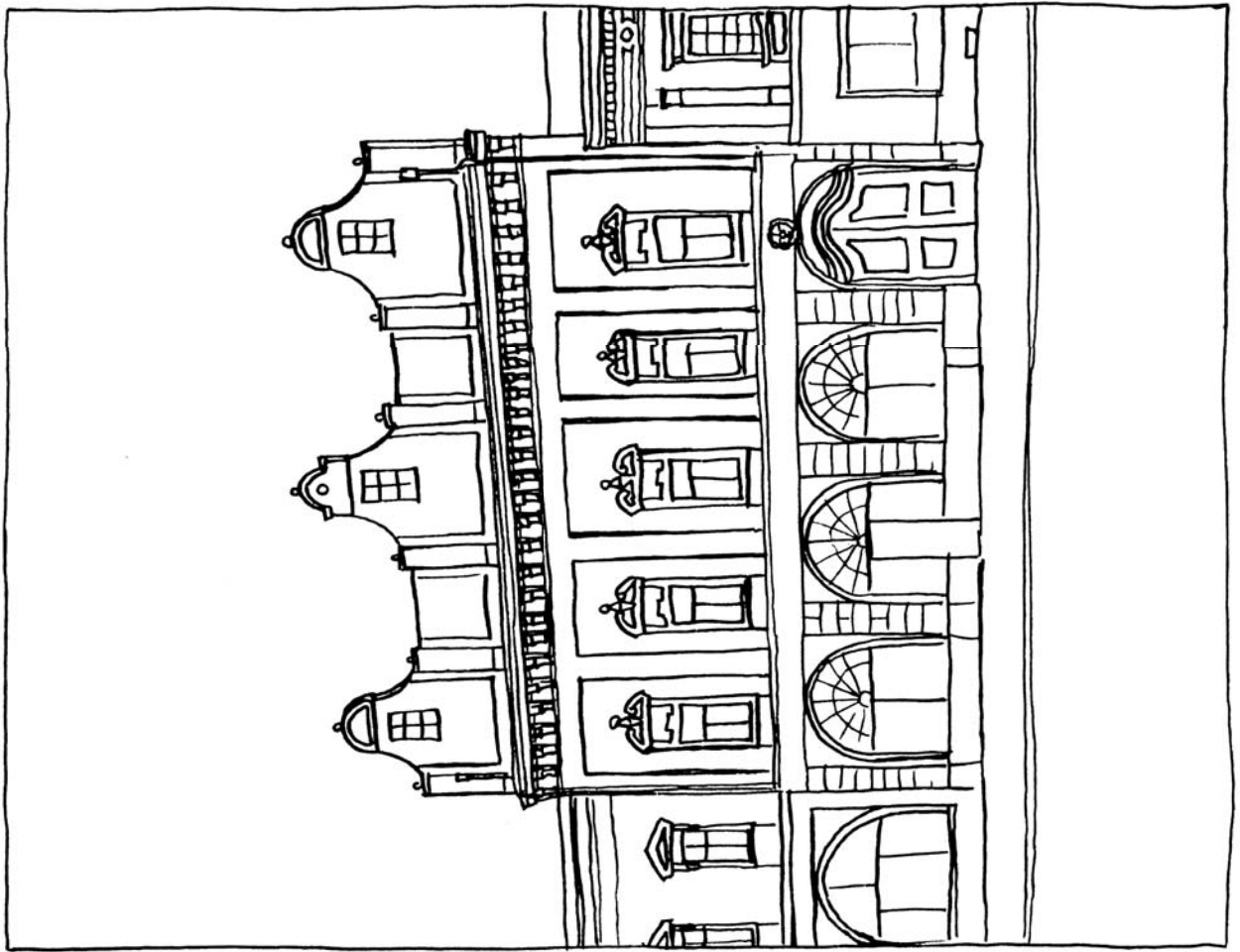

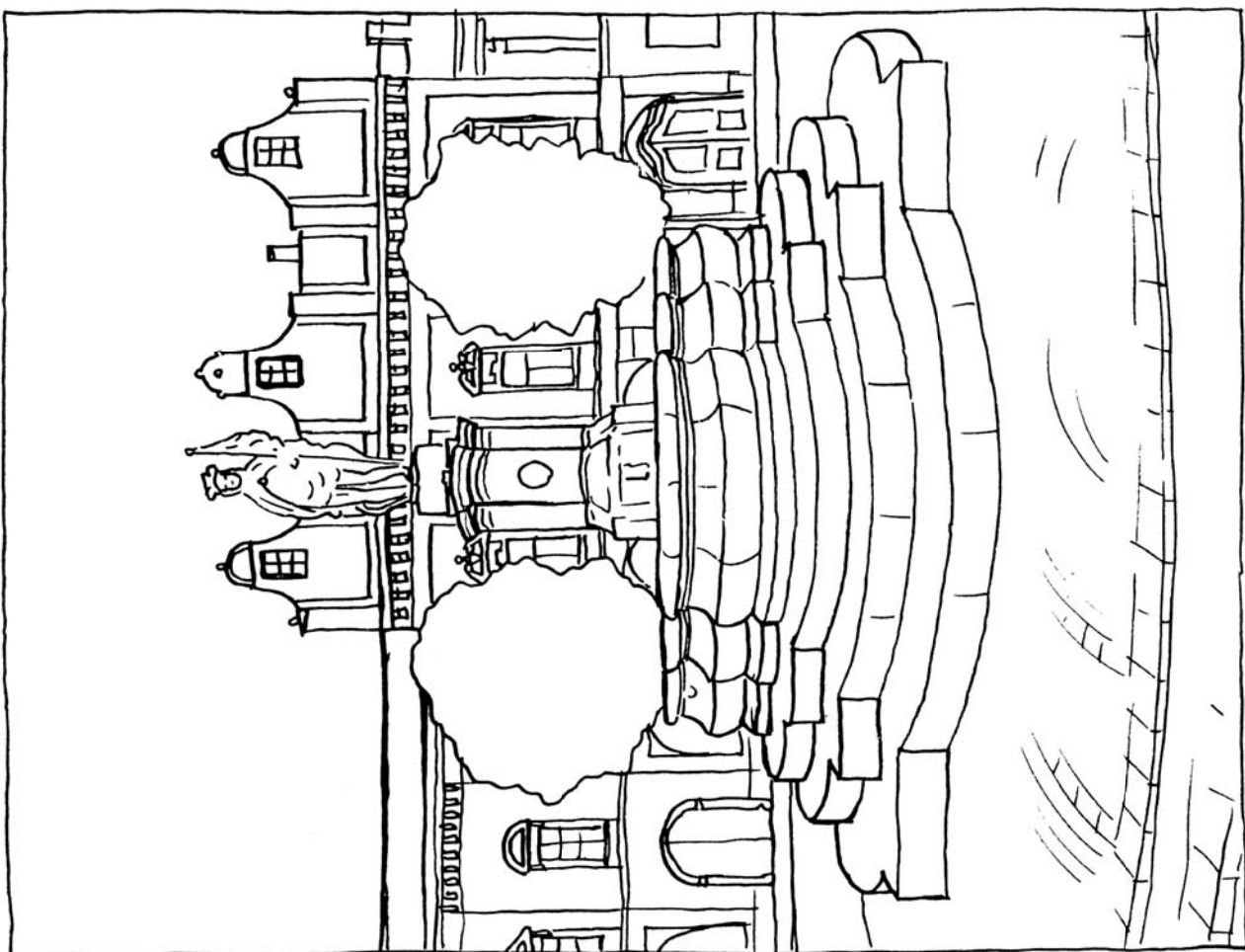
KOSTEL SV. VÁCLAVA

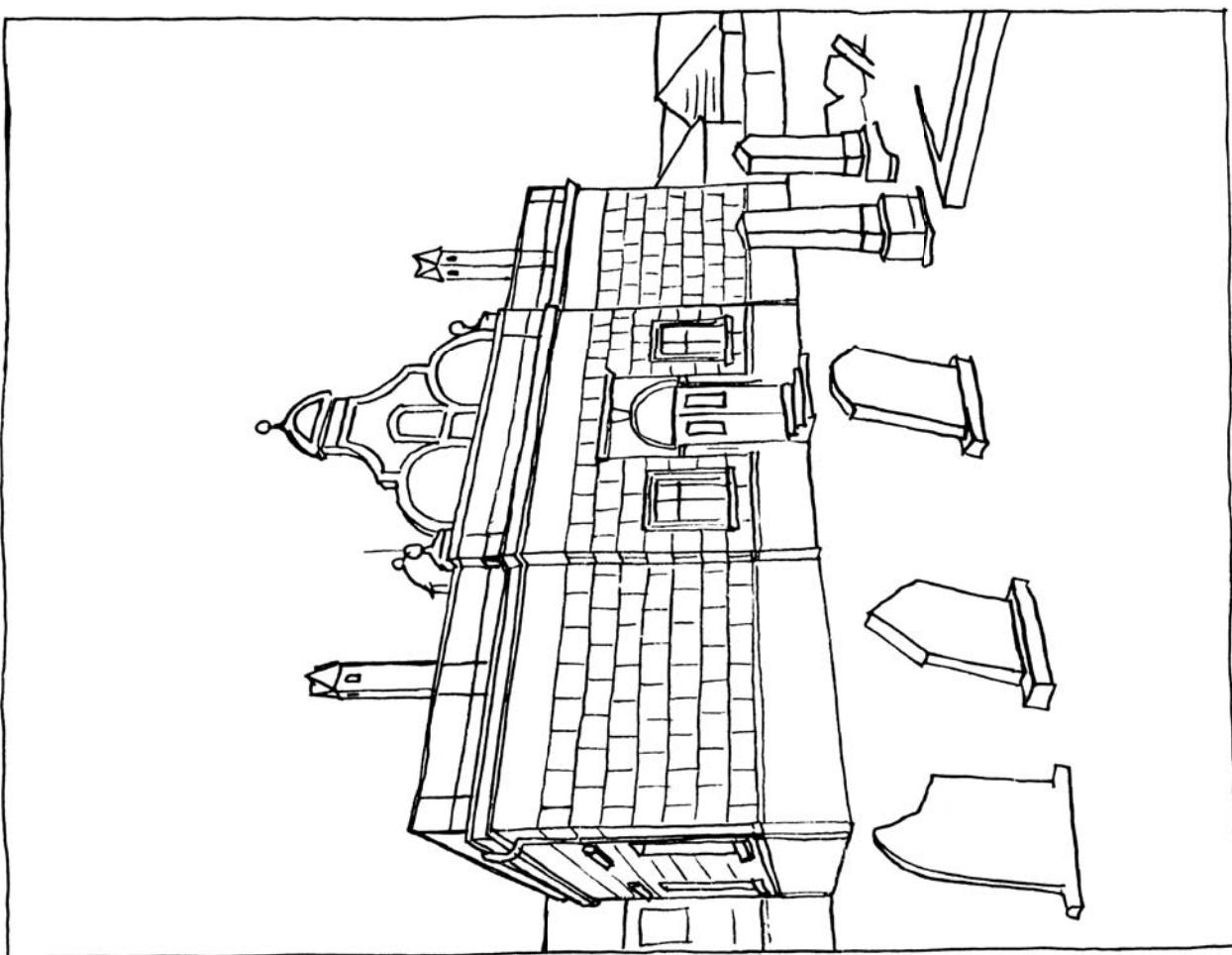
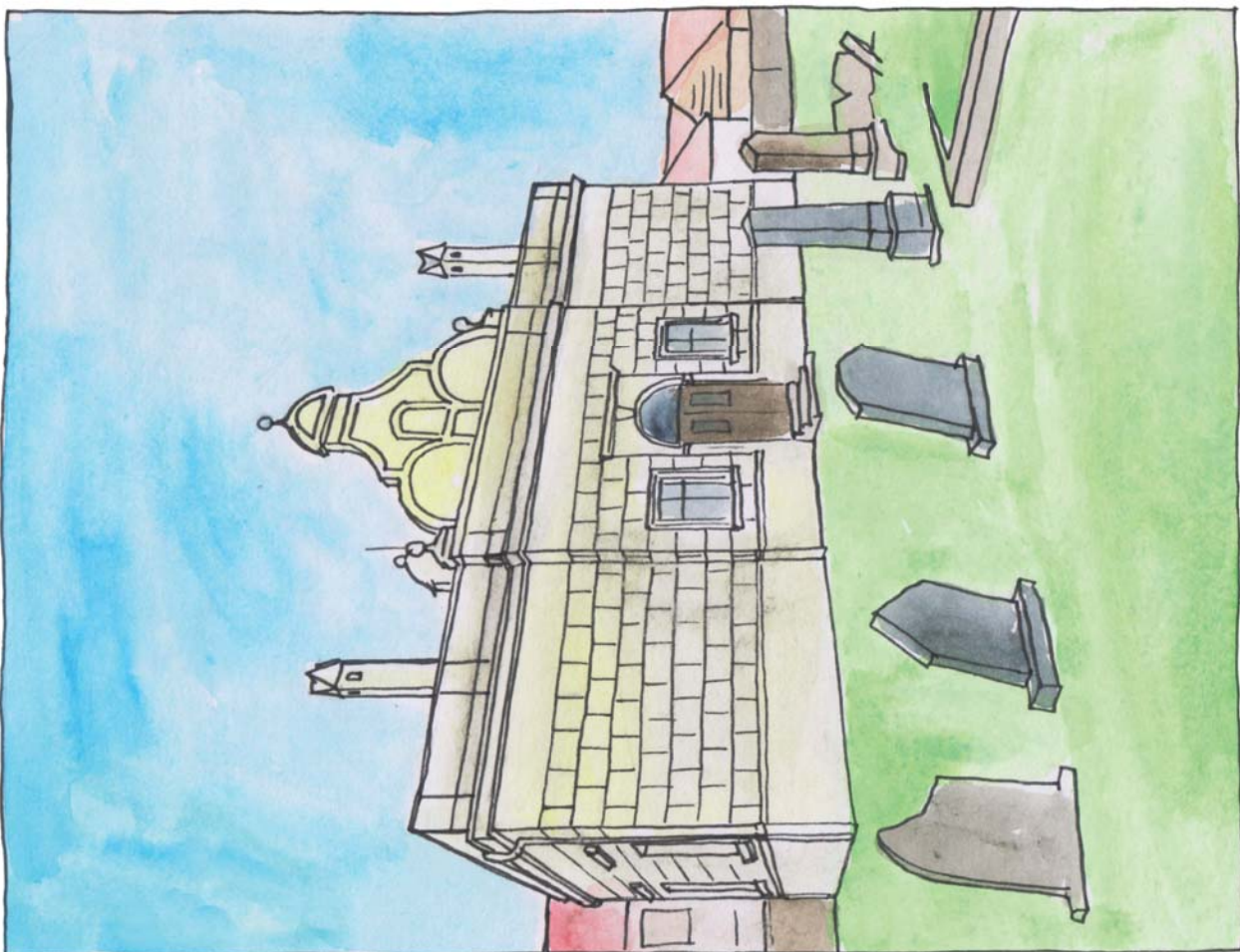
KOSTEL SV. JIŘÍ

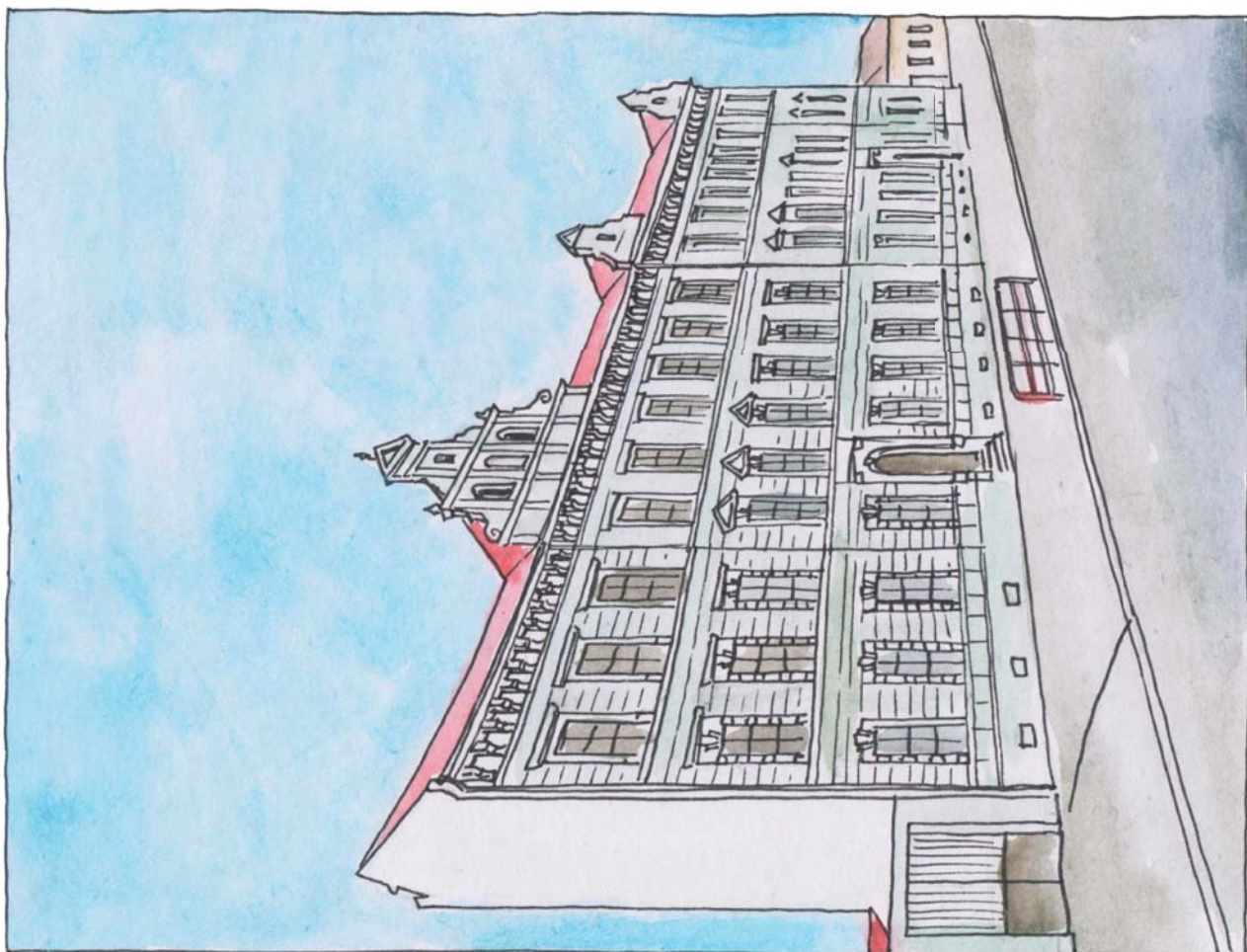
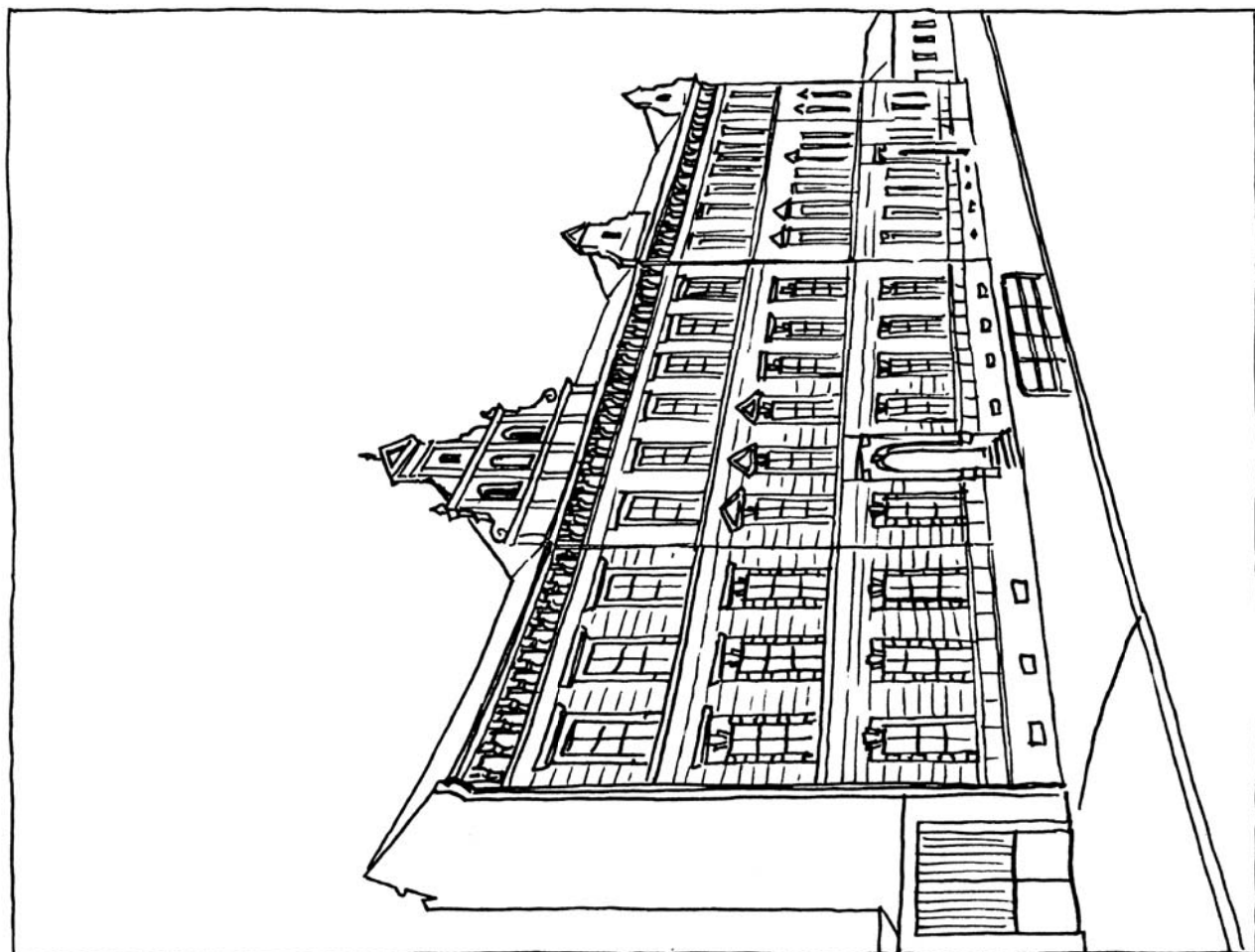

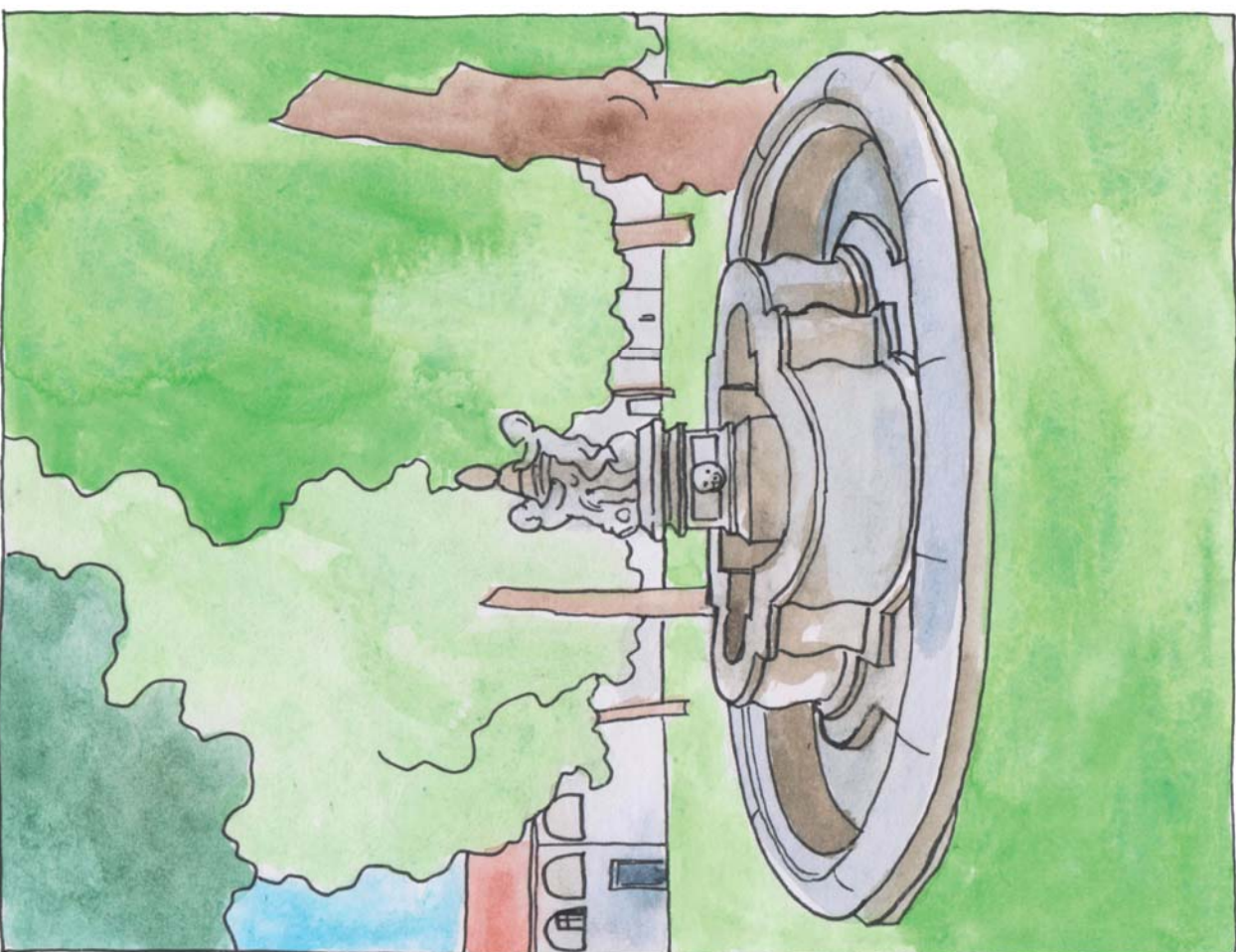
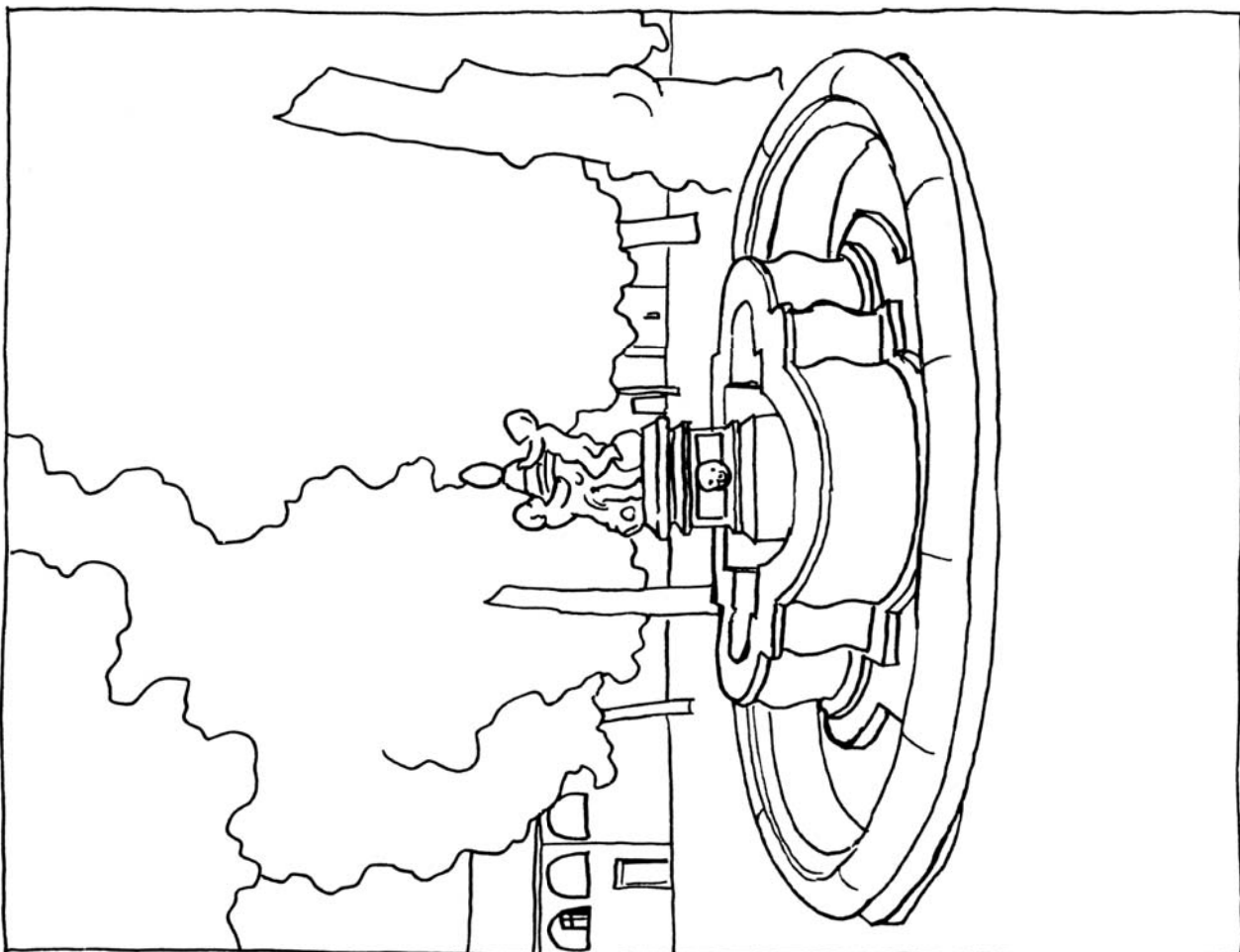
KAŠNA SV. VÁCLAVA NA NÁMĚSTÍ

ŽIDOVSKÝ HRBITOV S POHŘEBNÍ KAPLÍ

ŠKOLA

KAŠNA V ZÁMECKÉM PARKU (ŠOUTOK MORAVY S BEČVOU)

Velikonoční svátky

Letošní Velikonoce byly pro křesťany neobvyklé v tom, že se neslavily žádné veřejné bohoslužby, nebylo možné v kostele společně zpívat, modlit se ani si tam potrást rukou na znamení sdílené radosti. Přesto to nejdůležitější na Velikonocích nám zůstává i pro současný koronavirový čas.

Co je pro křesťana tím podstatným? Je to jistota, že Ježíš Kristus, Boží Syn, který zemřel jako slabý člověk před téměř dvěma tisíci lety, že tento Ježíš přemohl smrt a vlastní mocí vstal z mrtvých. Stal se solidárním s námi se všemi a vzal na sebe naše lidské slabosti a omezení – právě kvůli nim podstoupil potupnou smrt na kříži. Jeho láska k nám šla až do krajnosti. Ale zároveň tento Ježíš jako ten, který zůstává od věčnosti ve spojení se svým nebeským Otcem, naším Bohem, žije. Žádné omezení jej nemohlo zadržet v hrobě, kam bylo uloženo jeho tělo: ani Pilát pontský, ani římská stráž, ani někteří Židé, usilující o zastavení Ježíšova poselství. Síla Božího Ducha znovu přivedla Ježíšovo tělo k životu, a to k životu naprosto novému, nezníčitelnému a nesmrtelnému. Odtud také plyne naděje pro všechny lidi dobré vůle, že i oni s Kristem vstanou z mrtvých. Naše tělesná smrt ani koronavirus na tom nemůžou nic změnit. Křesťané po celém světě od

prvních Velikonoc v dějinách mohou tuto radost každoročně vždy znovu prožívat a posilovat se ve společné naději na nový proměněný život.

A proto i když letos o Velikonocích nezněly ve velkém měřítku zvony, varhany ani naše spojené zpěvy, i když neproběhlo žehnání velikonočních pokrmů ani tradiční vyplácení něžného pohlaví přede dveřmi kostela, přesto ona velká radost z Ježíšova vítězství nás nemá opouštět. Křesťané i letos Velikonoce slavili, jejich termín se neposouvá a tyto svátky jako každý rok trvají v církvi celých 50 dní (letos od 12. 4. do 31. 5. včetně).

Přeji pravou velikonoční radost z Ježíšova zmrtvýchvstání každému z vás i v nastalé situaci. A právě v této situaci ještě víc. Sice na dálku, ale i tak chci přispět k posílení společné radosti a naděje, že smrt, koronavirus ani žádný jiný strach nemusejí mít v našem životě poslední slovo, že to poslední slovo (tj. slovo bez konce) bude mít Bůh a jeho království. Stačí, když se opřeme o slovo samotného Krista, Božího Syna, který řekl po svém vzkříšení učedníkům: „Budte dobré mysli, já jsem přemohl svět.“

P. František Urban,
farář v Tovačově

Informace z městského úřadu

V roce 2019 uplynulo 220 let od založení osady Annín

Některá výročí kolem nás přejdou, aniž bychom jim věnovali větší pozornost. Jiná nás zcela minou, jelikož je v proudu soudobých událostí zcela zastíní děje přítomné. A přesto se mnozí z nás obrací čas od času do historie, abychom si připomenuli, jak žili naši předkové. S čím vším se museli potýkat a co patřilo k jejich každodenní realitě. Připomenout jedno z těch spíše nenápadných výročí se přímo nabízí. V roce 2019 totiž uplynulo rovných 220 let od založení osady Annín (dříve Annov). Dnes jde o místní část Tovačova (Tovačov II – Annín). Annín má svou samostatnou historii a rozhodně nenezajímavou. Na druhé straně byla existence této osady, dnes tovačovské místní části, vždy úzce spojena právě s Tovačovem. Jako panstvím, později městem.

Psal se rok 1799, když Arnošt Josef z Kuenburku, který bojoval léta ve válkách s Francouzi, založil na místě bývalého Skašovského rybníka osadu Annín (Annadorf). Pojmenoval ji po manželce Anně Marii Chorynské z Ledské. Ta zemřela v mladém věku již roku 1801. Kolonie založená na místě bývalého rybníka zpočátku čítala pouhých sedm stavení. V dalších desetiletích se však poměrně

rychle rozrůstala. Vznikala nová obydlí, stoupal počet obyvatel. Významné události 19. století se odrazily i v životě Annína. Politické a sociální poměry doznávaly zásadních změn. Šlo rovněž o technický rozvoj, modernizaci komunikací nebo válečné události. Toto vše poznamenalo život obyvatel Annína.

V roce založení osady v ní stálo prvních sedm domů, dalších osm však již bylo rozestavěno. Během první fáze osídlení došlo k přidělení stavebních míst pro celkem 32 osadníků. Všichni pocházeli buď z Tovačova, nebo blízkého okolí – nejvíce z Oplocan, Ivaně, Věrovan a Klopotic. Ve většině případů šlo o místa patřící do tovačovského panství. Mnozí obyvatelé nacházeli obživu v zemědělství. V Annově však pracovala také cihelna. Poblíž ní bychom našli nevelkou oboru s myslivnou. V ní rozprostírající se menší háj a zvěř chovanou pro tovačovský zámek. Oboru pak koncem 19. století nahradil nově vystavěný cukrovar, o němž desetiletí později potom závod Prefa. Největší počet obyvatel v prvních desetiletích po založení osady náležel mezi námezdní zemědělské pracovníky, ale

našli bychom zde i další profese. Zejména tesaře a tkalce. O vývoji počtu obyvatel v prvních desetiletích po založení vypovídají nejlépe dochované statistické údaje hovořící o tom, že v roce 1834, kdy proběhlo sčítání, v Annově stálo 44 domů a žilo 241 obyvatel. Roku 1869 se udávalo 45 domů a 221 obyvatel. V průběhu 19. století zasáhly do života zdejších lidí tři epidemie cholery, a to v letech 1831, 1849 a 1866. Velmi rozšířeným jevem byla tehdy i vysoká dětská, přesněji kojenecká úmrtnost. Počet úmrtí ve věku do 1 roku tvořil podstatnou část z celkového počtu všech úmrtí.

K roku 1850 dochází ke ztrátě správních samostatnosti – Annov se stává součástí sousedního Tovačova. Na život obyvatel tato změna nemá prakticky vliv. V roce 1880 je v Annově uváděno 50 domů a 251 obyvatel. O deset let později začala stavba cukrovaru, kterou inicioval nový majitel velkostatku David Gutmann. V roce 1891 byl cukrovar dostavěn a mohla tak proběhnout první kampaň trvající sedm týdnů. Cukrovar byl vystavěn podle projektu architekta Fleischmanna. Na vlastní realizaci tohoto závodu se dále podíleli

stavitelé Aulek a Zapletal z Olomouce. Šlo o moderní provoz se vším potřebným zázemím. Zpracovávalo se v něm během první kampaně asi 4000 q řepy denně. Celkově za sezónu 350 000 - 400 000 q. S produkcí závodu vyvstala potřeba zvýšení přepravní kapacity. Roku 1894 tak začínají přípravné práce na stavbu železnice spojující Kojetín s Tovačovem. Příštího roku poté přijel do Annova a následně do Tovačova první vlak.

Na přelomu 19. a 20. století má Annov 50 domů, ale již 466 obyvatel. Nejvyššího počtu obyvatel je dosaženo v roce 1910, kdy zde žije 521 osob. Od té doby dochází až do současné doby k trvalému poklesu. Po vzniku Československa je první údaj znám k roku 1921, kdy má Annov 65 domů a 478 obyvatel. V polovině 20. let dochází ke změně názvu osady na Annín. Toto zůstalo až do dnešních dnů beze změny. V druhé polovině 20. let se mění majitel cukrovaru. Tím je nově koncern hodonínský cukrovarů. V té době byl modernizován a za kampaně dokázal zpracovávat denně přes 10 000 q cukrové řepy. 30. léta v Anníně přináší krom jiných událostí vyhlášení konkurzu na cukrovar. Po dvou letech je toto opatření zrušeno. Končí také provoz cihelny, je předlážděna silnice spojující Tovačov s Annínem a postavena železniční zastávka.

Útrapy způsobené 2. světovou válkou postihují i místní obyvatele. Ať již v podobě nedostatku potravin a jejich vysoké ceny, hrozby totálního nasazení či vsudypřítomné německé policie slídící po osobách nepřátelských Říši. To vše tvoří dohromady tísnivou atmosféru prodchnutou strachem s nutností stálé ostražitosti. V srpnu 1944 je Annín postižen důsledkem vzdušného souboje německých a amerických letadel. Americké letouny byly nuceny shodit celkem 81 bomb střední velikosti. Dopadají do katastru Tovačova, Ivaně a Oplocan. Většinou našťestí mimo obytné části. Přesto

zůstalo v Anníně dvanáct poškozených domů, z toho čtyři silně. Vznikly i škody na komunikacích a poničena byla i socha sv. Josefa. Rok 1945 potom přináší nejen dlouze a toužebně očekávaný konec války, ale i znárodnění cukrovaru.

Roku 1950 stálo v Anníně 80 domů a žilo zde 270 obyvatel. Ve stejném roce došlo ke zprovoznění prodejny konzumního družstva Budoucnost. Na počátku 50. let zahájily svou činnost Štěrkovny a pískovny. Noc z 22. na 23. listopadu 1954 se stala osudnou pro místní cukrovar. Došlo k ničivému požáru, který způsobil zkázu tohoto tradičního podniku. Dle odhadu činily celkové škody přibližně 12 mil. korun. Již o dva roky později ovšem na místě vyhořelého cukrovaru zahajuje činnost výroba prefabrikátů. Začíná s třicítkou zaměstnanců, ale rychle se rozrůstá. Provoz je vzápětí začleněn do tehdejšího podniku Prefa Olomouc. V dalších letech dochází ke zvyšování objemu výroby a modernizaci. Na konci 60. let tak zde pracují již čtyři stovky zaměstnanců. Prefabrikáty pro občanské a průmyslové stavby z Annína putují do mnoha okresů tehdejšího Československa. Štěrkovny a pískovny v polovině 70. let těží 1.705.000 metrů krychlových, přičemž těžná hloubka sahá až ke třiceti metrům. Vytěžený produkt putuje například na výstavbu metra v našem hlavním městě. V polovině 80. let má Prefa Tovačov – Annín přes 300 zaměstnanců a Štěrkovny a pískovny přibližně 270. Po změně společenských poměrů se provoz v Anníně mění na Prefu Tovačov a zakládá se firma TOPOS Tovačov. V polovině 90. let je dokončena plynofikace této místní části Tovačova. Ničivé povodně roku 1997 se našťestí Annínu vyhýbají. Roku 2010 proběhla výstavba nového osvětleného chodníku mezi Tovačovem a Annínem a rekonstrukce souběžně vedené silnice, kde původní kostky nahradil asfaltový povrch. V témže roce

se rovněž konají Annínské hody. Těm sice neprálo počasí, ale bohatý program všem návštěvníkům toto určitě vynahradil. Annínské hody bychom v kalendáři tovačovských kulturních akcí našli ještě v roce 2013, kdy dle statistiky zde žilo 110 obyvatel. V roce 2019 měl Annín dle údajů matriky 109 trvale žijících obyvatel.

Pro Annín je typická přítomnost četných vodních ploch v okolí. Na jeho území se nachází soutok říčky Blaty s mlýnským náhonem. Rájem rybářů jsou blízká jezera. Největší z nich – Annínské jezero - pak slouží také k regulovanému koupání. Od 90. let 20. století zde má své sídlo tovačovská místní organizace Českého rybářského svazu. Naši pozornosti nemohou ujít ani sakrální památky, mezi nimi zřejmě nejvíce zaujme kaple sv. Anny. Nejstarší písemná zmínka o ní pochází z roku 1864. V dohledné době by se tato památka měla dočkat rekonstrukce. Na křižovatce silnice do Lobodic se nachází socha sv. Josefa s Ježíškem (tento výjev je méně obvyklý). Ta byla nedávno opravena.

Přes Annín vede silnice II. třídy (II/435), která spojuje krajské město Olomouc s obcí Polkovice. Okrajem této místní části Tovačova ležící ve výšce 197 metrů nad mořem dále prochází zeleně značená turistická stezka pokračující do Kojetína a Postoupek. Vede tudy i dálková cyklotrasa Moravská stezka. Annín rovněž tvoří jedno z hlavních vstupních míst na Skašovská jezera. Již neodmyslitelným prvkem je také přítomnost velkého závodu na výrobu stavebních dílů. Dnešní Annín se co do života místních obyvatel, infrastruktury, dopravní obslužnosti a dalších ukazatelů nijak zásadně neliší od podobně velkých místních částí jiných obcí či menších měst v našem regionu i mimo něj. Avšak místní obyvatelé patřící mezi patrioty by nepochybně našli dost důvodů, proč je právě to jejich místo, kde žijí výjimečně a nevšední.

Bc. Miroslav Pořízek

Sv. Jan Sarkander

V roce 2020 si olomoucká arcidiecéze připomíná hned tři výročí spojená se světcem, který se zapsal i do dějin našeho města. Tím světcem je sv. Jan Sarkander. 17. března uplyne 400 let od jeho mučednické smrti, 6. května oslavíme 160 let od slavnostního vyhlášení jeho blahorečení a 21. května uplyne 25 let

od jeho svatořečení. Kdo to vlastně byl a jaký byl jeho život? Sarkander jistě nebyl jednoduchá postava, protože i doba, ve které žil, nebyla jednoduchá a jestliže chceme hodnotit člověka, musíme přihlídnout ke všem vnějším okolnostem, které ho v jeho životních rozhodnutích ovlivňovaly.

Svatý Jan Sarkander se narodil Heleně Gurecké z Kornic a Řehoři Matěji Sarkanderovi 20. prosince 1576 ve Skočově.

Ve třinácti letech mu zemřel otec, a tak se matka rozhodla přestěhovat do Příbora (1589). K příborskému pobytu se váže několik pověstí. Nejznámější je tato: *V horkém letním dnu si vyšel školák*

Jan Sarkander z města k vesnici Skotnice a přepadla ho žízeň. Voda však nebyla nikde na blízku. Najednou se mu zdálo, že dostal pokyn - „Kopej ! „ - Pomodlil se a vyvrtal nožikem do země důlek. Ten se hned naplnil znamenitou studenou vodou, kterou Jan svou žízeň uhasil. Tato voda ze studánky prý uzdravovala nemocné. Záznamy o uzdravení se datují od roku 1840.

Dále se traduje ještě tato legenda: *Příborští farníci chodívali na pouť do rakouského Mariazell a jednou se s nimi vydal i měšťan a soukenický mistr Jakob Hinner. Po vykonané pouti se všichni vrátili domů, ale on se nějak zdržel a snažil se je dohnat. Unaven usedl u cesty na kámen, aby si odpočinul. Tu kolem něj jel na koni jezdec, který se u něho zastavil a nabídl mu svého koně. Měšťan jeho nabídku přijal a jel, ale poutníky nikde nedohnal. V tom už viděl svoje stavení a příborský kostel. Slezl z koně, ale kůň hned zmizel. Doma ho přivítala manželka otázkou, co tu už dělá, když ostatní dojdou až za tři dny. Jakob, jaký byl nemluva, nic neodpověděl. Při odpočinku pohlédl na obraz Jana Sarkandra a v něm poznal onoho neznámého jezdce, který mu nabídl svého koně.*

V Příboře je také možnost zhlédnout ornát, ve kterém světec sloužil svoji primici a který podle pověsti zhotovila jeho matka.

Jan studoval filosofii na latinské škole v Olomouci (1592), filosofii v Praze (1600), kde se roku 1603 stal doktorem filosofie. Následně začal studovat teologii ve Štýrském Hradci (1604). Studia předčasně ukončil (1606) a 3. září 1606 se oženil s protestantkou Annou Plachetskou, dcerou kupce z Velkého Meziříčí. Novomanželé se usadili v Brně, ale Anna krátce po sňatku zemřela a Sarkander se po její smrti rozhodl vrátit k duchovní dráze.

21. prosince 1607 přijal v Kroměříži nižší svěcení z rukou kardinála Ditrichštejna a ten jej následně 19. března 1609 v Brně vysvětil na jáhna. 22. března 1609 mu udělil kněžské svěcení olomoucký biskup Jan Křtitel Civala. Na konci roku 1609 byl na příkaz kardinála Ditrichštejna uvězněn, neboť pomohl bratrovi Mikulášovi uprchnout z vězení, kde pobýval pro náboženské rozmišky mezi katolíky a protestanty.

Byl farářem v Uničově - pro farní kostel nechal zhotovit nový zvon (1609), v Charvátch a Kroměříži (1611), ve Zdouňkách (1612), v Boskovicích (1615).

Od roku 1616 byl farářem v Holešově, kde se stal zpovědníkem Ladislava Popela z Lobkovic.

Roku 1619 vypuklo povstání proti katolickému císaři Ferdinandu II. Lobkovicův podkoní se vydal na cestu do Krakova a Jan se vydal na pouť do Čenstochové a následně do Krakova.

Po sesazení protireformního císaře Ferdinanda II. českými stavy poslal polský král Zikmund III. své pluky proti odbojně české šlechtě.

V únoru 1620 vtrhli kozáci ve službách polského katolického krále na Moravu, což bylo doprovázeno značným drancováním. Bezbranný Holešov zůstal ušetřen poté, co kozákům vyšel vstříc Sarkander v čele procesí a za zpěvu nábožných písní, s monstrancí v rukou. Kozáci se prý podle legendy přidali ke zpěvu a poté následně odtáhli. Ušetřeno však nezůstalo převážně evangelické okolí, které bylo vyplněno. Zvláště velké škody utrpěl majetek pana Václava Bítovského z Bítova, který byl odvěkým nepřítelem pana Ladislava Popela z Lobkovic.

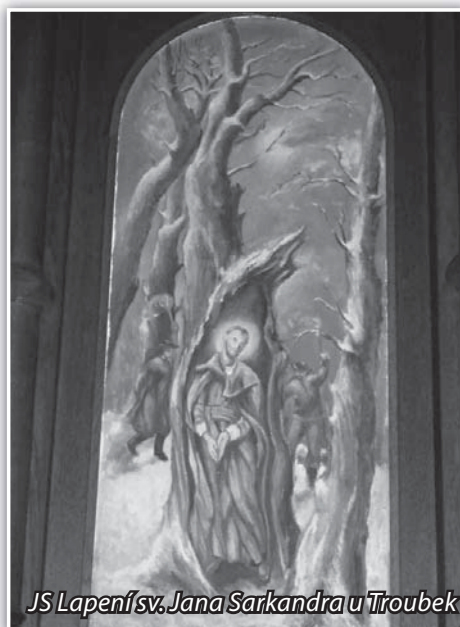
V roce 1940 zveřejnil knihu brněnský historik a univerzitní profesor dr. František Hrubý, kde zveřejnil jiný výklad zachránění Holešova s tím, že „sarkandrovská verze“ je jen pouhá legenda. Svě tvrzení postavil na nových dokumentech, hlavně roudnickém listu a prosebném listu Judity Pražákové (vdovy po holešovském zámeckém trubači) z roku 1626 a předložil jiný popis, podle kterého Sarkander vůbec nevedl žádné procesí proti kozákům, ale že šlo o akci zámeckého kaplana Samuela Tučka.

Poté, co na Moravě došlo k převratu a s pomocí českého vojska získali moravští protestantští stavové sympatizující s českým stavovským povstáním, ocitl se Jan Sarkander ve velkém nebezpečí. Byl podezříván z toho, že v Čenstochové, z pověření Lobkovic dojednal pomoc císaři Ferdinandovi, kterého nechtěli moravští stavové uzнат. Pokusil se uprchnout a jeho kroky zaměřily také do Tovačova. A proč do Tovačova? Jednou z odpovědí může být i to, že v Tovačově od roku 1603 vládnu pání Salmové z Neuburka a manželka Ladislava Popela byla sama z rodu Salmů.

Tovačovská zámecká vrchnost ale neviděla uprchlíka ráda. Jan našel alespoň trochu bezpečí v zámecké kapli, kde se měl podle pověsti nejen modlit, ale také sloužit mši svatou. Podle pověstí se na zámku ukrýval čtyři dny.

Panstvo však uprchlého kněze dlouho na zámku nestrpělo - můžeme se domnívat, že to snad bylo strachem, falší, obavami nebo vším dohromady, jež vyhnalo Jana zpět na cestu uprchlíka. Cesta nebyla jednoduchá. Jan bloudil spleť mnoha rybníků a lužních lesů a kromě cesty hledal také úkryt. Cesta ho dovedla ke vsi Troubky, kde byl (10. února 1620) dostižen psy a pacholky tovačovského řezníka Chrapkovského. Bylo to v lese nedaleko mostu přes řeku Bečvu. Na tomto místě byla postavena v roce 1877 socha. (Jedná se o sochu světce na podstavci v životní velikosti a nápisem „Zde 10. února 1620 jat byl blažený Jan Sarkander.“) Kolem tohoto místa se začaly šířit různé legendy. Kdo nějak poškodí sochu nebo lípu stojící u sochy, stihne ho trest.

Zajatý Jan byl doveden zpět do

JS Lapení sv. Jana Sarkandra u Troubek

JS Sv. Jan Sarkander nad Tovačovem

Tovačova, kde byl vězněn v domě č. 8, který je obyvatelům města znám pod názvem Panin dům, který nechal postavit Ctibor Tovačovský z Cimburka pro ovdovělé zámecké paní tovačovské se zahradou a četnými právy a privilegii.

Snad pro špatné jednání, pro to, jak se tovačovští zachovali, jejich zahořklost a tvrdost lidských srdcí se do dnešních dnů tradují varovná slova Jana Sarkandra, která se začala projevovat v dalších legendách a proroctvích, které nevěstí Tovačovu nic pěkného do budoucna. A jaká že to jsou proroctví : „ *Tovačove, co Tovačovem, budeš nikdy vzniku nena-budeš,*“ dále, že z Tovačova nikdy nevzejde žádný kněz, a v neposlední řadě také to nejvarovnější, že se Tovačov propadne do země.

To, že světec byl v Tovačově nadále uctíván, můžeme spatřit v tom, že v roce 1949 byla zřízena ve farním kostele sv. Václava v Tovačově kaple sv. Jana Sarkandra. O zřízení kaple se zasloužil farář Vincenc Linhart. Oltář v této kapli pochází z nemocnice v Novém Jičíně a znázorňuje zlomové okamžiky ve světcově životě - zajetí v lese, utrpení ve vězení a poslední obraz představuje vznášejícího se světce nad Tovačovem, kterému žehná.

Následně si v krátkém čase (13. února 1620) pro zajatce přijeli katovi pacholci z Olomouce a ten byl pohnán před povstalecký soud. Shodou okolností byl sudím Václav Bítovský z Bítova.

Po zatčení byl čtyři týdny vyslýchán právem útrpným v městském vězení s mučírnou na místě dnešní Sarkandrovovy kaple v Olomouci. Byl nucen prozradit o čem v Polsku jednal, kdo pozval cizí vojska do země a co mu svěřil Popel z Lobkovic při zpovědi. Sarkander obvinění, že domlouval vpád polského vojska, že vedl tajné jednání v Polsku, odmítl. Odmítl prozradit také to, co mu svěřil Lobkovic, neboť by to znamenalo prozradit zpovědní tajemství.

Byl třikrát mučen běžnými způsoby, při třetím mučení bylo použito i mimořádné, které kat použil na přání soudců, ale ani při tomto mučení zradu nepřiznal a zpovědní tajemství neprozradil. Když kat prohlásil, že už není další mučení, která by mohl použít, vyslýchající navrhli speciální mučení, které nevedlo k jejich vysněnému cíli.

Po prosebné modlitbě Jana o vodu u skřipce v mučírně vytryskl pramen, ze kterého se napil, aby uhasil žízeň. Později na tomto místě byla vyhloubena

studna, která v současnosti zásobuje fontánu sv. Jana Sarkandra, která před kaplí vznikla v roce 2007

Mučení světců způsobilo celou řadu vážných zranění. Očití svědkové vypoovídali, že když se vězeň modlil breviář, otáčel listy jazykem, neboť tak nemohl činit rukama.

Nicméně byl světec na skřipci nathován, pálen pochodněmi až na následky čtyř výsledků, z toho tří útrpných, 17. března 1620 mezi 22. a 23. hodinou zemřel.

O mučení i odpovědích byl pořizován podrobný protokol, ten ale nakonec rozrušený Ctibor Žernovský sebral a patrně zničil. Jediný podrobnější popis událostí ve vězení je zpráva rychtáře Jana Scintilly, která byla sepsaná v roce 1621 pro kardinála Ditrichštejna.

Ostatky světce byly pohřbeny v kostele sv. Michala a od roku 1860 uloženy v chrámu sv. Václava v Olomouci.

Umučení kněze vyvolalo okamžité pobouření. Jeho kult jako mučedníka se poměrně brzy rozšířil nejen na Moravě, ale i v Polsku a v Čechách.

Poslední historická bádání došla k závěru, že Sarkander byl mučen neprávem, neboť pomoc Ferdinandovi v Polsku sjednali přímo císařovi pověřenci - hrabě Althan a Druget Homonnay.

Jeho soudce Václav Bítovský z Bítova byl po porážce stavovského povstání na Moravě zajat, odsouzen a popraven. Smrt Jana Sarkandra byla shledána jako jeden z jeho zločinů.

První životopis Jana Sarkandra zpracoval Ondřej E. Schwarz z Holešova (1669).

V roce 1995 se objevilo mnoho publikací, které mapují život světce. Zájemcům o hlubší poznání mohou doporučit knihu „Vyprávění o Janu Sarkandrově na sklonku dvacátého století“ (ing. Jiří Pala) a práci Sv. Jan Sarkander a Tovačov, kterou zpracoval tovačovský kronikář Antonín Indrák.

6. května 1860 jej papež Pius IX. blahorečil ve svatopetrské bazilice v Římě a 21. května 1995 byl v Olomouci papežem Janem Pavlem II. svatořečen spolu se Zdislavou z Lemberka. Šlo o první historické svatořečení v dějinách na území Moravy. V minulých letech se tento akt odehrával převážně v Římě v bazilice sv. Petra, Papež učinil výjimku pouze ve dvou případech, a to při cestách v Mexiku a ve Španělsku.

Sv. Jan Sarkander se stal patronem (ochráncem) zpovědníků a zpovědního

tajemství a je připomínán v liturgickém kalendáři 6. května.

Kanonizace Jana Sarkandra byla ve své době kontroverzním tématem a nemalá část veřejnosti se stavěla proti ní. Pohled na světce je protichůdný, což vedlo k rozporu mezi katolíky a protestanty. Proti kanonizaci se dost ostře postavili evangelíci a byla vnímána jako krok proti ekumenickému hnutí.

Zajímavým dokladem úcty ke sv. Janu Sarkandrově mezi Olomoučany je fakt, že jeho sochu, bez ohledu na hroziící potíže ze strany církevních úřadů, umístili mezi sochy světců zdobící Čestný sloup Nejsvětější Trojice (od roku 2000 je zapsán do světového kulturního dědictví UNESCO) - více než sto let před jeho blahorečením.

Nejde o to, zda se popisované příběhy a legendy opravdu staly, anebo ne. Jde na nich vidět, jak je světcův odkaz živý a patří k dennímu životu. **V osobě Jana Sarkandra je možno vidět nejen světce, ale hlavně člověka s běžnými lidskými chybami a vlastnostmi.** Jde o svědectví o mravní síle člověka, tedy o svědectví jeho víry a svědomí.

3. července 2010 se uskutečnila v našem městě po 71 letech (P.Josef Hymer) primice Jana Šimoníka a tak se snad pohled současníků alespoň na jednu legendu změnil.

Mnohé obce a města si v letošním roce budou připomínat světce v mnoha výstavách, přednáškách (Holešov, Olomouc aj.) a ne jinak tomu bude i v Tovačově (květen) a Troubkách (červen).

Mgr. Antonín Havlin

*JS Vstupní portál
do vězeňské cely v Tovačově*

Halová soutěž mladých hasičů

Místní Sbor dobrovolných hasičů Tovačov pořádá 15. února už třetí ročník halové soutěže mladých hasičů. Tím, že jsou v zimě, mimo sezónu hasičských závodů, je o ně stále větší zájem.

Do místní sportovní haly se sjelo několik desítek dětí z blízkého okolí.

Tato halová soutěž je určena dětem od 5-16 let. Soutěží se jednotlivě, ve třech kategoriích. Přípravka: mladší žáci A: 5-8 let, mladší žáci B: 9-12 let, kategorie starší žáci: 13-16 let.

Soutěžilo se v tradičních disciplínách, ve kterých mladí hasiči prokazovali své

dovednosti. Na prvním stanovišti čekal děti test z požární ochrany. Následovalo poznávání hasičských značek, nově i s praktickými ukázkami, dále rozvinutí hadice na cíl, topografie, test ze zdravotvědy, uzlová štafeta, člunkový běh, šplh na tyči, sklapovačky, Morseova abeceda a disciplína zvaná „Skokan roku“.

O konečných výsledcích rozhodovaly nasbírané body.

Naším mladým hasičům se v soutěži velice dařilo, odnesli si tři zlaté medaile a další spoustu hodnotných cen.

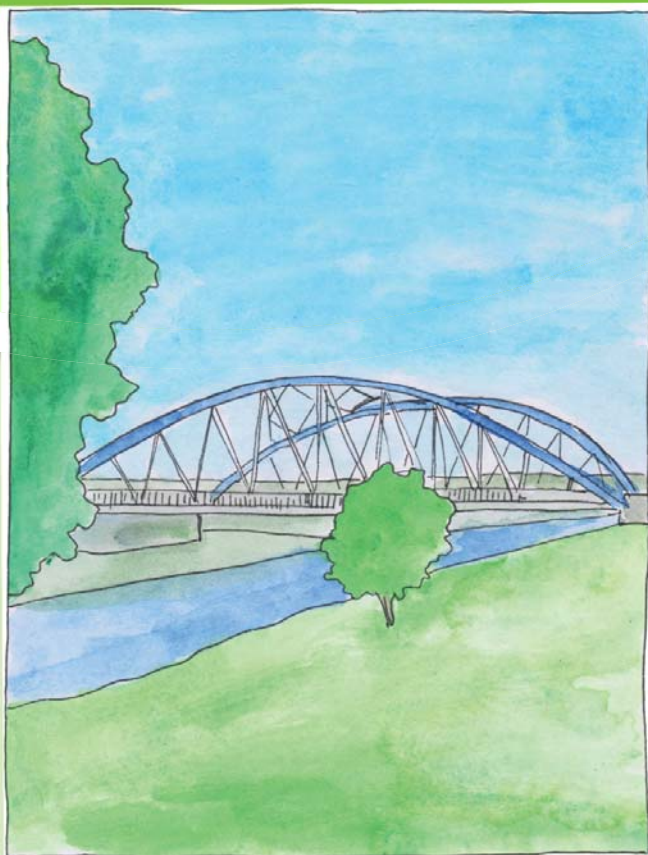
Soutěž provázela výborná organi-

zace a obětavost všech, kteří zajišťovali její hladký průběh. Nechybělo sportovní nasazení a bojovnost všech mladých hasičů, pro které byly jistě velkou motivací krásné ceny.

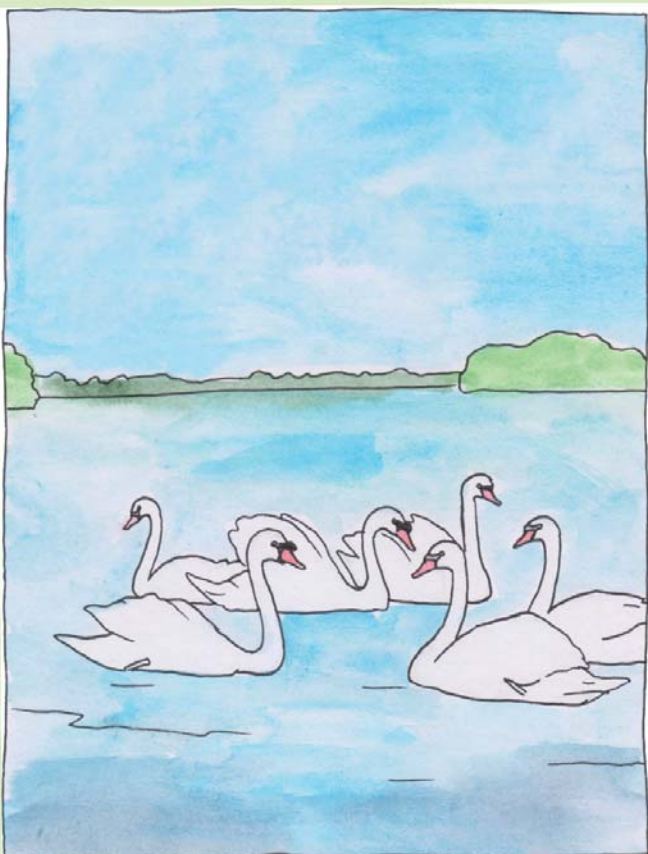
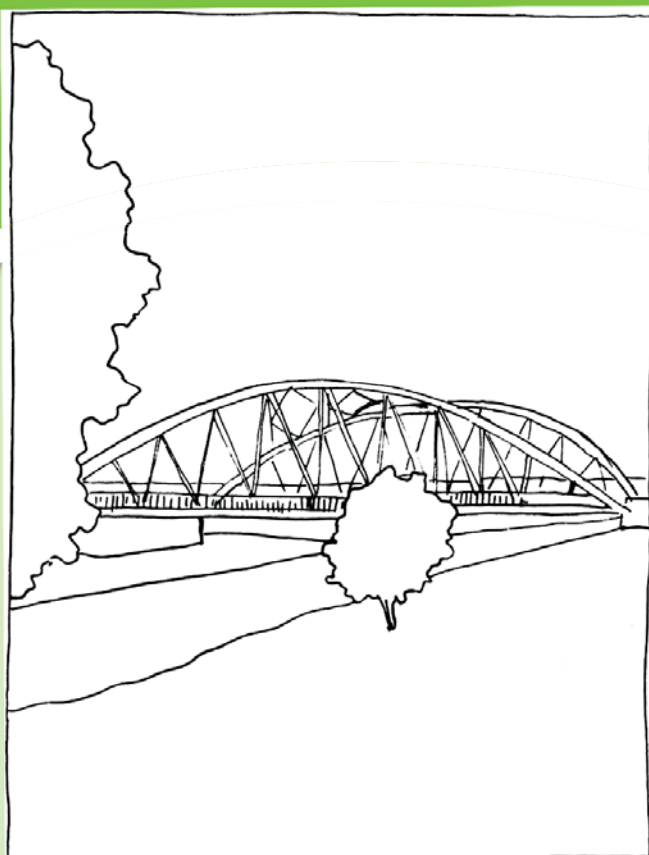
Velkou zásluhu na této akci má Míša Koldová, která přišla s myšlenkou těchto závodů. Děkujeme všem členům sboru, kteří se na závodech podíleli, Olomouckému kraji, městu Tovačov, všem sponzorům, příznivcům sboru a hlavně soutěžícím, kteří si tyto závody jistě maximálně užili.

Michaela Symerská

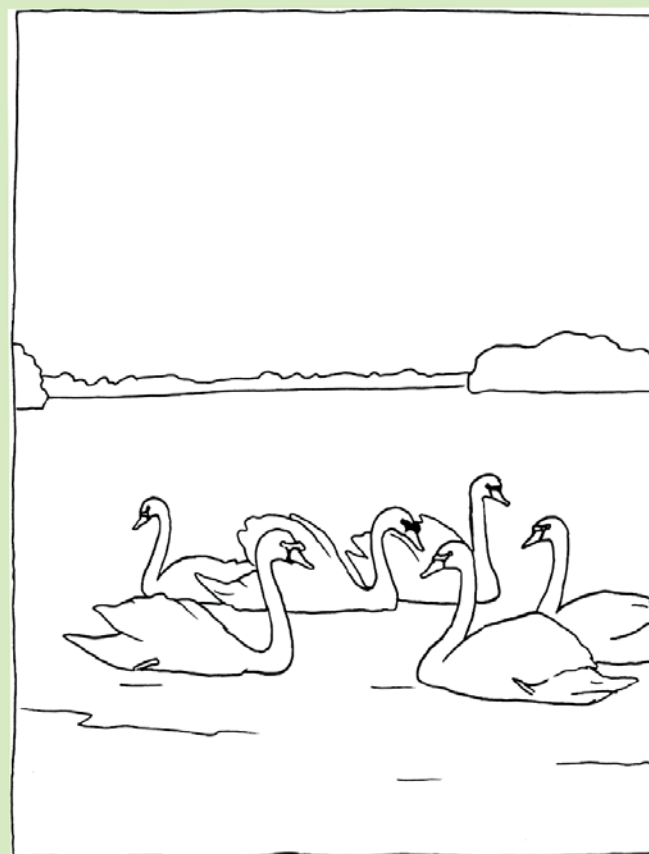

MOST PŘES BEČVU U TROUBEK

HRADECKÝ RYBNÍK S LABUTĚMI

Tovačovský kamelot 2/2020. Periodický tisk územního samosprávného celku města Tovačova. Vychází: 15. 5. 2020

Vydává Město Tovačov, Náměstí 12, 751 01 Tovačov, IČO: 00302082. Registrováno pod číslem: MK ČR E12650

Redakční rada: Květa Zajícová (kvetazaj@seznam.cz),

Mgr. Jitka Lehká

Mgr. Veronika Zavadilová

PhDr. Marta Sedlářová

Vychází 5x ročně v nákladu 300 ks, uzávěrka dalšího čísla je: 21. 6. 2020 Příspěvky je možné zasílat elektronicky na uvedené e-mailové adresy nebo je odevzdat na sekretariátě MěÚ nebo je vhodit do schránky označené štítkem Tovačovský kamelot (v průjezdu radnice)

Tisk: Tiskárna Brázda, provozovna Tyršova 4, Hodonín, 518367450@iol.cz, www.TiskarnaBrazda.cz